

LETNÍ ŠKOLA
SLOVANSKÝCH
STUDIÍ

Letní škola slovanských studií při filosofické fakultě UJEP v Brně byla založena z podnětu ministerstva školství a podle pražského vzoru v roce 1968, když letní škola slovanských studií při Karlově universitě v Praze nestačila již plně uspokojit stále vzrůstající zájem cizinců o studium českého jazyka, literatury a historie.

Vedení školy se ujal člen korespondent ČSAV prof. *Josef Hrabák*, tajemníky školy v prvním ročníku jejího trvání byli doc. Jiří Krystýnek a dr. Ivan Dorovský.

Přestože první ročník školy byl uveden do chodu na poslední chvíli a bez možnosti náležitě předběžné přípravy, podařilo se zajistit hodnotný cyklus přednášek nejlepších odborníků z brněnské i olomoucké bohemistiky a slavistiky i bohatý zájezdový a kulturní program (čtyři celodenní a dva polodenní zájezdy, filmová představení, beseda se spisovateli, návštěva muzeí, galerií, Brněnského hradu aj.).

Od r. 1969 je brněnská letní škola již samostatnou institucí v rámci filosofické fakulty v Brně, vydává vlastní informační a propagační brožuru v pěti jazycích, příprava nových ročníků školy se prodlužuje na celý studijní rok a počet účastníků se ve srovnání s prvním rokem existence školy zdvojnásobuje.

V roce 1970 došlo ke změně ve vedení letní školy. Ředitelem se stal doc. *Jiří Krystýnek*. Tajemníky školy po dr. Ivanu Dorovském (r. 1968) a doc. Bohuslavu Benešovi (1969–1970) jsou dr. František Březina (od r. 1969) a doc. dr. Lubomír Bartoš (od r. 1971).

Po celou dobu své existence vykazovala letní škola stabilně vysokou úroveň a získala si dobrou pověst v zahraničí. Přispívá k tomu nejenom kvalitou lektorátů, speciálních cvičení, pečlivě vybraných a připravených přednášek a seminářů, ale i velmi dobré ubytovací a stravovací podmínky a bohatý program exkurzí.

Škola je určena především profesorům, docentům, asistentům, lektorům, překladatelům a studentům slavistiky v zahraničí a má zajistit účastníkům zdokonalení v češtině a ruštině, seznámit je se současným stavem slavistického bádání, zejména o českém jazyce, literatuře a kultuře v České socialistické republice.

Škola pořádá základní kurzy češtiny v několika odděleních podle stupně jazykové vyspělosti posluchačů, dále speciální stylisticko-fonetické a ortografické kurzy češtiny pro pokročilé a speciální doučovací kurzy pro úplné začátečníky. Posluchači-rusisté mohou místo speciálních kursů češtiny a odborných bohemistických přednášek navštěvovat kurzy ruštiny.

(Odborné přednášky jsou voleny z oblasti české jazykovědy, české literární vědy, české historie, z dějin české hudby, z dějin českého divadla a filmu, dále také z oblasti českého a slovenského folklóru.

Podle počtu a zájmu posluchačů pořádají se také semináře a besedy o aktuálních otázkách kultury a vědy v českých zemích se zvláštním zřetelem k Moravě.

Pro všechny základní kurzy a přednášky jsou k dispozici skriptu a knihy.

Kulturní program školy zahrnuje návštěvu brněnských pamětihodností, galerií, muzeí, knihoven atd. V zájezdovém plánu školy je jednodenní exkurze za velkomoravskými památkami (Mikulčice, Pohansko), spojená s návštěvou Lednice, Mikulova a Valtic, jednodenní exkurze na jihozápadní Moravu (Třebíč, městské rezervace Telč a Slavonice) a jednodenní exkurze na západní Moravu

(Předklášteří u Tišnova, Doubavník, hrady Pernštejn a Svojanov); polodenní zájezdy jsou pořádány do Slavkova (umožní účastníkům kursu zhlédnout slavkovské bojiště, Mohyly míru a slavkovský zámek) a do Moravského krasu (zájezd je věnován především prohlídce Macochy).

Přípravu lektorských kursů a zajištění učebních pomůcek měl v prvním roce trvání školy na starosti vedoucí lektorů dr. Dušan Šlosar, který ve spolupráci s dr. Zdenkou Rusinovou připravil také skriptum Základní kurs češtiny pro cizince, jehož se na škole užívá dosud.

Od druhého ročníku školy (v roce 1969) převzal funkci vedoucího lektorů dr. František Březina, který ji vykonává dosud.

Členy lektorského sboru byli: prof. Karel Ohnesorg (speciální kurs češtiny), doc. Lubomír Bartoš (základní a speciální doučovací kursy češtiny), dr. Marie Krčmová-Hrabáková (základní a speciální kursy češtiny), dr. Zdenka Rusinová (základní kursy češtiny), dr. Jaroslav Batušek a prof. Hana Batušková (základní kursy češtiny), dr. František Březina (základní kursy češtiny), dr. Jarmila Krystýnková (základní a speciální kursy češtiny) a dr. Helena Puchljaková (základní a speciální kursy ruštiny).

Za pět let existence školy ustálil se pravidelný cyklus odborných přednášek, který se realizuje každoročně s malými modifikacemi podle aktuálních potřeb a podmínek. O české fonetice přednáší prof. Karel Ohnesorg, o české historické mluvnici prof. Arnošt Lamprecht, o slovanských základech české vzdělanosti doc. Radoslav Večerka, o českém národním jazyce doc. Jan Chloupek, o české syntaxi doc. Miroslav Grepl, o teorii českého verše člen-korespondent ČSAV prof. Josef Hrabák, o starší české literatuře prof. Milan Kopecký, o české literatuře 19. století doc. Karel Palas a prof. Dušan Jeřábek, o současné české literatuře dr. Milan Suchomel. Dále jsou do programu školy zařazeny přednášky o historii českého divadla (prof. Artur Závodský), o české hudbě (prof. Bohumír Štědroň a dr. Rudolf Pečman), o českém filmu (dr. Zdeněk Smejkal), o českém a slovenském folklóru (doc. Bohuslav Beneš), o slavismech v českých dějinách (prof. František Hejl), o lidové slovesnosti Slovanů a polsko-českých kulturních vztazích (doc. Jiří Krystýnek) a o rusko-českých kulturních vztazích (doc. Jaroslav Burian).

Tyto přednášky jsou doplňovány filmovými představeními, přehrávkami z české hudby, z českého a slovenského písňového folklóru a ukázkami z výtvarného umění i ze starých českých tisků.

*

Účastníci Letní školy slovanských studií navštěvují brněnské vědecké knihovny, zejména Universitní knihovnu a Státní pedagogickou knihovnu. S organizační ústřední knihovny seznamuje posluchače školy v odborném výkladu vedoucí knihovny dr. Libor Štukavec. Bohaté fondy ústřední knihovny a dobře vybavená studovna s rozsáhlou příruční knihovnou jsou kursistům k dispozici po celou dobu letní školy. Kromě toho jednotliví přednášející ochotně poskytují odborné konzultace ke konkrétním tématům, na nichž někteří posluchači školy pracují. Týká se to zejména studentů bohemistiky a slavistiky, jichž je mezi účastníky školy zpravidla většina. Vedení školy zprostředkovává také konzultace s odborníky z ostatních fakult, ústavů ČSAV a jiných kulturních pracovišť podle speciálních zájmů a konkrétních potřeb jednotlivých kurzistů, kteří chys-

tají práce se speciální slavistickou tematikou nebo se zajímají o některou speciální otázku ze slovanské jazykovědy, literární vědy, divadelní vědy, filmové vědy, muzikologie, historie nebo etnografie.

Jako průvodci a průvodkyně jsou účastníkům letní školy k dispozici posluchači a posluchačky filosofické, pedagogické a lékařské fakulty University J. E. Purkyně.

Ubytování a stravování účastníků školy je zajištěno v letním hotelu Družba, který je vzdálen pouhé tři zastávky místní elektrické dráhy od filosofické fakulty, takže kursisté mohou dojíždět, popřípadě docházet na lektoráty bez větší ztráty času.

Letní škola slovanských studií v Brně slouží nejenom ke zvýšení znalosti češtiny u zahraničních studentů a pedagogických i odborných pracovníků, ale také k propagaci české vědy a české kultury v zahraničí. Významnou měrou přispívá také k navázání přátelských kontaktů mezi slavisty z různých zemí, což podporuje nejenom odbornou spolupráci, ale také ryze lidské a osobní sblížení lidí různých národností, povah a názorů.

Jiří Krystýnek

